

Innta landet – Om å leve i Guds løfter

Tale på Bibel og lovsang 24.1.10 av Oddvar Søvik

I dag skal vi sammen med Israelsfolket innta det lovede land! – Det har gått nesten 40 år siden de forlot Egypt. Nå har de vandret omkring i ørkenen i 38 år, 5 Mos 2,14. Da sa Herren til Moses: 5 Mos 2,3 *"Dere har vandret lenge nok omkring disse fjellene. Ta nå veien nordover!*

Da var hele det gamle slektledd av våpenføre menn i leiren utdødd, slik Herren hadde sverget at det skulle gå dem. 5 Mos 2,14

Men den gamle kjempen Moses, Guds fortrolige venn, fikk ikke lede dem inn i landet. Verken han eller Aron fikk oppleve landet som fløt av melk og honning. Hvorfor ikke? Det er nesten ufattelig. Men saken var den at folket var blitt tørste og det fantes ikke vann. En gang tidligere hadde Gud sagt at Moses skulle slå på klippen, så skulle den gi fra seg vann. Men denne gang skulle han bare *tale* til klippen, så skulle vannet vele fram.

Men Moses var ikke lydig. 4 Mos 20,10-12 *Han og Aron kalte folket sammen foran berget og sa til dem: "Hør nå, dere trassige menn! Tror dere **vi** kan få vann til å strømme fram for dere fra dette berget?" 11 Så løftet Moses hånden og slo to ganger på berget med staven sin. Da strømmet det ut så mye vann at både folket og buskapen fikk drikke. 12 Men Herren sa til Moses og Aron: "Fordi dere ikke trodde på meg og **ikke æret meg** som den hellige for israelittenes øyne, derfor skal dere ikke få føre dette folket inn i det landet jeg har gitt dem."*

Klippen er et bilde på Kristus, sier Paulus i 1 Kor 10,4. Han ble slått en gang, da han døde på korset. Det skal ikke gjentas. Nå er han klippen som gir liv, strømmer av levende vann, når vi tar Gud på ordet.

Fordi Moses ikke fikk lede folket inn i landet, innsetter han Josva som sin etterfølger: 5 Mos 31,7-8 *Så kalte Moses Josva til seg og sa til ham mens alle israelittene hørte på: Vær modig og sterk! For du skal føre folket inn i det landet som Herren med ed lovte å gi deres fedre, og skifte det mellom dem. 8 Herren vil selv gå foran deg. Han vil være med deg. Han slipper deg ikke og svikter deg ikke. Vær ikke redd, og mist ikke motet!*

Selv går han opp på Nebo fjell. Der får han se inn i landet, og der henter Herren ham hjem til himlens land.

1. Oppbrudd og inngang

Så kommer Guds eget oppbruddssignal. Vi leser Jos 1,1-9:

Da Moses, Herrens tjener, var død, sa Herren til hans medhjelper Josva, Nuns sønn: 2 Min tjener Moses er død. Gjør deg nå klar til å gå over Jordan, du og hele dette folket, inn i det landet som jeg vil gi israelittene. 3 Hvert sted dere setter foten på, gir jeg dere, slik som jeg lovte Moses. 4 Landet fra ødemarken og Libanon til Storelven, Eufrat, hele hetittlandet til Storhavet i vest, skal tilhøre dere. 5 Så lenge du lever, skal ingen kunne stå seg mot deg. Jeg vil være med deg, likesom jeg var med Moses. Jeg slipper deg ikke og svikter deg ikke. 6 Vær modig og sterk! For du skal hjelpe dette folket til å vinne det landet som jeg med ed lovte deres fedre å gi dem. 7 Vær bare modig og sterk, og legg vinn på å leve etter hele den loven som Moses, min tjener, bød deg å holde. Vik ikke av fra den, verken til høyre eller venstre, så skal du ha lykke med deg i all din ferd.

8 Du skal alltid ha denne loven på tungen og grunne på den både dag og natt, så du legger vinn på å leve etter alt det som er skrevet i lovboken. Da skal du ha hell med deg hvor du ferdes, og alt skal lykkes for deg. 9 Jeg har jo sagt deg: Vær modig og sterk! La deg ikke skremme, og mist ikke motet! For Herren din Gud er med deg i all din ferd.

Jeg tenker Josva følte seg ganske liten overfor denne store oppgaven. Å følge etter Moses måtte oppleves å gå i altfor store sandaler. Men Gud er den samme. **Hvert sted dere setter foten på, gir jeg dere, slik som jeg lovte Moses.** Og slik Gud var med Moses, vil han nå være med Josva. Derfor kan han være frimodig og sterk. Tre ganger gjentas denne befalingen: *Vær frimodig og sterk!* Og begrunnelsen er den samme: *Jos 1,9 For Herren din Gud er med deg i all din ferd.*

Som sagt er det mange som utlegger Kana'an som et bilde på himmelen, og Jordan som et bilde på døden. Ikke minst i mange sanger er det symbolikken, også i negro spirituals: "I looked over Jordan and what did I see? A band of angels coming after me, coming for to carry me home...." Men det passer jo ikke, for I himmelen finnes ingen befestede byer, ingen kjemper og ingen jernvogner, ingen kamp mot fremmede folkeslag. Der er striden for alltid over.

Nei, Kana'an er et bilde på den åndelige velsignelse vi eier i den levende oppstandne Kristus. *Ef 1,3 Lovet være Gud, vår Herre Jesu Kristi Far, han som i Kristus har velsignet oss med all Åndens velsignelse i himmelen.*

Likesom landet allerede var gitt dem, men de måtte innta det, slik er velsignelsene gitt oss i Kristus men vi må tilegne oss dem i tro for å få erfare dem. Dette skjer ikke uten kamp. Paulus sier det slik: *Ef 6,12-13 For vi har ikke en kamp mot kjøtt og blod, men mot makter og myndigheter, mot verdens herskere i dette mørke, mot ondskapens åndehær i himmelrommet. 13 Ta derfor Guds fulle rustning på, så dere kan gjøre motstand på den onde dag og bli stående etter å ha overvunnet alt.*

Men Herren Jesus har lovet å være både i oss og med oss: *Matt 28,20 "Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende."*

* * *

Josva gjør som Moses og sender speidere inn i landet, men denne gangen bare to. Det var spesielt byen Jeriko som ville være den første store hindringen de ville møte. De tok inn hos en sjøge som het Rahab.

Men de må ha hatt et meget bra etterretningsvesen i landet, for kongen i Jeriko fikk høre om dette og sendte bud til Rahab: "Kom fram med de mennene som er kommet til deg og har tatt inn i huset ditt! De er kommet for å speide ut hele landet." Men Rahab var snartenkt. Hun hadde ført de to mennene opp på taket og gjemt dem under en haug med linhalm som hun hadde bredd utover der, og nå sa hun: "Ja, det kom noen menn til meg, men jeg visste ikke hvor de var fra. I skumringen, da byporten skulle stenges, gikk de ut igjen, og jeg vet ikke hvor de tok veien. Skynd dere og sett etter dem, så når dere dem nok igjen."

Og nå får speiderne høre en sensasjonell nyhet som egentlig var ganske gammel. Rahab fortalte:

Jos 2,9-11: "Jeg vet at Herren har gitt dere dette landet. Nå er det kommet over oss en redsel for dere, og alle som bor i landet, er så redd dere at de skjelver. 10 For vi har hørt hvordan Herren tørket ut vannet i Sivsjøen foran dere da dere drog ut av

Egypt, og hva dere gjorde med de to amorittkongene på den andre siden av Jordan, Sihon og Og, som dere slo med bann. 11 Da vi hørte om det, ble vi helt motløse, og nå er det ingen som våger å møte dere. For Herren deres Gud er Gud både oppe i himmelen og her nede på jorden.

Speiderne gjorde den oppdagelse at allerede for førti år siden hadde Kana'ans innbyggere vært en slagen fiende. De hadde regnet med at Israelsfolket ville overvinne dem fra den dag de hørte om hvordan Herren delte havet da de dro ut av Egypt! Det eneste som vel forbauset dem var at det tok så lang tid for å innta det landet Gud allerede hadde gitt dem!

Speiderne oppdaget at Israel i nesten førti år i ørkenen hadde kjempet en kamp som kana'aneerne allerede hadde tapt, i stedet for å nyte i Kana'an en seier som allerede var vunnet!

Du har vel ikke i 20, 30 eller 40 år gått glipp av det livet Gud allerede har gitt deg i Kristus?

Fordi Rahab hadde reddet dem, lofte de å berge henne og hennes familie når de inntok byen. Men da måtte hun henge en rød snor i vinduet på huset sitt. – Rahab ble berget, og alle som da fantes i hennes hus. Rahab finnes i Jesu ættetavle. Hun er tippoldemor til David. - Den røde snoren er i gammel oppbyggelseslitteratur sett på et bilde på Jesu blod. Den virket som blodet på dørstolpene i Egypt.

Speiderne kommer begeistret tilbake og sa til Josva: *"Herren har gitt hele landet i våre hender, og alle som bor der, skjelver av frykt for oss."* Jos 2,24

Jos 3,5 Siden sa Josva til folket: "Innvi dere nå! For i morgen vil Herren gjøre underfulle ting blant dere."

Jos 3,6 Og til prestene sa han: "Ta paktkisten og gå fram foran folket!" Da løftet de paktkisten opp og gikk fram foran folket.

Jos 3,8 Si nå til prestene som bærer paktkisten, at når de kommer helt ned til Jordan, skal de stanse der ved elvebredden."

Jos 3,11 Paktkisten som tilhører hele jordens herre, skal gå foran dere ut i Jordan.

Jos 3,13 Når så prestene som bærer paktkisten for hele jordens herre, setter føttene ned i Jordans vann, skal vannet i elven renne bort, og det som strømmet til ovenfra, skal bli stående som en voll."

I praksis sier Josva følgende: "Dere har levd i 40 år i ørkenen som om Gud var død. I 5 Mos 12,8 står det: *Dere må ikke bære dere at slik som vi gjør her i dag. Nå gjør enhver det han selv finner for godt.* Ja, når Gud er død, gjør folk som de selv vil. - Men nå skal dere få se at Gud lever".

Så bryter de opp: Tenk dere inn i situasjonen. Prestene foran med paktskisten, symbolet på Guds nærvær. Herren gikk foran dem som han hadde gjort da de dro ut av Egypt. Så kommer folket etter. Jordan renner rolig og stille - i hele skurdtiden er Jordan så full av vann at den går over sine bredder alle steder – så elven lå foran dem som Rødehavet den gang.

Og nå vil Herren gjør det samme under igjen:

Jos 3,15-17 Da prestene som bar kisten, kom ned til Jordan og så vidt hadde satt føttene i vannet - 16 da stanset vannet som kom ovenfra, og stod som en voll langt borte, oppe ved Adam, den byen som ligger i nærheten av Saretan. Og det vannet

som rant ned i Araba-sjøen, det er Saltsjøen, ble helt borte. Så gikk folket over elven, rett imot Jeriko. 17 Prestene som bar Herrens paktkiste, ble stående på den tørre bunnen midt i Jordan, mens alle israelittene gikk tørrskodd over. Slik stod de til hele folket var kommet vel over Jordan.

I sannhet fikk de erfare at Gud lever! Nå var de ferdige med ørkentiden, nå ventet landets velsignelser på dem.

Hvor mye vanskeligere var det å komme inn i Kana'an enn det var å gå ut av Egypt? Det var ikke vanskelig i det hele tatt. Det var like lett å gå inn som det var å gå ut. Men hvor lenge gikk det før de oppdaget det? 40 – f-ø-r-t-i- år!

Paulus sier i Kol 2,6: *Slik dere altså har tatt imot Kristus Jesus, Herren, så vandre i Ham,- Å vandre betyr å leve livet sammen med ham. Hvordan tok vi imot Jesus? Ved tro. Hvordan skal vi leve livet sammen med ham? På samme måte: Ved tro. Å tro er å ta imot og si takk for det Gud har gott. På samme måte som vi takker for hans død, skal vi takke for hans liv. Og så skal vi frimodig bekjenne at han som døde for meg, er også han som lever sitt liv i meg.*

Husk: Han gir deg ikke kraft, han *er* din kraft. Han *gir* deg ikke seier, han er din seier. Derfor trenger vi ikke be om det vi allerede har!

Jeg har av og til spurt meg selv: Lever vi ut fra den visshet at Jesus lever? Eller lever vi som om Jesus er død og begravd? Det er det som preger vårt samfunn i dag, og derfor gjør enhver som han selv vil.

Men preger denne vissheten om at Jesus lever og er her, hos oss og i oss, vårt kristenliv, vårt menighets- og foreningsliv? Hva ville ha skjedd hvis Jesus døde i dag. Skulle det bety at ditt kristenliv og menighetsliv ville ble annerledes i morgen? Svaret du gir på det spørsmålet viser hvor mye du er avhengig av Jesus.

Luther sier et sted: "Ble vi oss bevisst hvilken høy gjest vi huser, ville hele vår tilværelse bli bestemt av hans nærvær." Er du bevisst at Jesus er ditt liv, ditt Kana'an?

2. Jesus er Herre

Nå kunne vi kanskje ha stoppet her, men det er en liten beretning til vi må ta med fra kap.5,13ff.

Den første store utfordringen som de først kom til byen Jeriko. Den var det helt umulig å innta, for den hadde tykke og høye murer.

En kveld er Josva ute på en rekognoseringsrunde ved Jeriko. Han ville vel forsøke å legge planer for hvordan de skulle kunne innta denne byen. Plutselig får han øye på en mann som stod foran ham med et løftet sverd i hånden.

Josva gikk bort til ham og sa: Er du for oss, eller er du med våre fiender? 14 Han svarte: Nei, jeg er høvdingen over Herrens hær. Nå er jeg kommet. -

Innholdet i det mannen sa, var dette: "Jeg er kommet for å ta kommandoen. Her i dette landet er det ikke du som skal legge planer og håpe at Gud vil være på din side. Her er det jeg som bestemmer, ikke du. Jeriko er ikke ditt problem. Det er Guds problem og du skal bare gjøre som han sier. *Da falt Josva på sitt ansikt til jorden og tilbad og sa til ham: Hva har min herre å si til sin tjener? 15 Og høvdingen over Herrens hær sa til Josva: Dra skoen av din fot! For det sted du står på, er hellig. - Og Josva gjorde så.*

Så sa Gud at folket bare skulle gå rundt byen, en gang i seks dager mens prestene gikk foran og blåste i horn. Jeg tenker folket i Jeriko var ganske forvirret og undrende til de de så. Den syvende dagen syv ganger. Den 7. gangen sa Josva at folket skulle sette i og rope. Og så raste murene sammen! Og folket gikk inn og tok byen.

For en tid siden fikk jeg dette spørsmålet av en ungdom i kirken vår: Går det an å være en kristen uten å ha Jesus som Herre? Det går kanskje an, men det er egentlig en selvmotsigelse. Å være en kristen betyr at jeg ikke lenger tilhører meg selv. Jeg er kjøpt med Jesu dyre blod. Jeg er hans. Det er han som bestemmer.

Nå vil kanskje noen spørre: Skal jeg ikke lenger få bestemme over mitt eget liv? Svaret er: Nei. Jesus er ikke bare en frelser som tilgir synd, han er også Herren som vil at vi skal følge ham og gjøre hans vilje. Men da vil vi virkelig få se at vi trenger Guds nåde. Så lenge vi lever i ørkentilstanden, klarer vi oss godt i egen kraft. Men i den radikale etterfølgelsen ser vi virkelig at vi trenger nåden. Da vil vi også bli helt avhengige av Jesus, og det vil han at vi skal være. Først da kan vi ligne Jesus.

Men vi behøver ikke være redde for å følge Jesus. Guds vilje er god, ja den aller beste for oss. *Rom 8,32 Han som ikke sparte sin egen Sønn, men gav ham for oss alle, kan han gjøre noe annet enn å gi oss alle ting sammen med ham?*

Det er trygt å overgi sin framtid i hans hender. *Jer 29,11 For jeg vet hvilke tanker jeg har med dere, sier Herren, fredstanker og ikke ulykkestanker. Jeg vil gi dere fremtid og håp.* Jeg kjenner ikke morgendagen, jeg vet ikke hva framtiden vil bringe, men jeg kjenner han som vet. Da kan jeg leve i trygg uvisshet.

Nå er det ikke meningen at vi skal søke velsignelsene ved å følge Jesus. Det blir feil. Men den som følger Jesus, og lever nær ham, vil oppleve velsignelser. Da vil vi finne at Jesus er vårt rette element. Han er virkelig Livet med stor L.

Paulus ber i *Ef 1,18f: Måtte han gi deres hjertes øye lys, så dere forstår hvilket håp han har kalt dere til, hvor rik og herlig arven er for de hellige, og hvor veldig hans kraft er hos oss som tror.*

Og i kap tre i samme brevet sier han: *Ef 3,20: Han som virker i oss med sin kraft, og kan gjøre uendelig mye mer enn alt det vi ber om og forstår.* Det er den samme kraft som Gud reiste opp Jesus fra graven med. Tenk det!

Jo, det koster å følge Jesus. Det vil bli kamp å innta landet, det vil bli motstand fra djevelen, verden og ørkenkristne som mener den måten de lever på er den rette.

Men det er noe som koster mer: Å ikke innta landet, å ikke følge Jesus som herre. Da får jeg ikke erfare hans kjærlighet, hans kraft og hans fred i min hverdag. Det koster at jeg går glipp av det Jesus lovet alle sine etterfølgere: Liv og overflod, Joh 10,10. Ja, i verste fall, kan jeg miste det evige livet. Hvis jeg ikke vil følge Jesus, da lever jeg i synd. Da gjør jeg Guds hellige Ånd sorg. Og blir det ingen forandring, vil Ånden til slutt forlate dette menneske. Den som vil berge sitt selvliv, mister det evige livet.

La meg slutte med et kor fra sangen "Tørr og fattig, svak og tom":

Jesus lever, alt er ditt, alt han eier har han gitt. Du har barnekår og arverett hos Gud. Målet for ditt liv det er, leve Jesus riktig nær. La han åpne himlens sluser over deg.

